

■ Scandalul pensiilor speciale revine în forță; Ministrul Apărării despre șefa CSM: „decuplată de realitate” **PAGINA 3**

■ **PIAȚA MONETARĂ** / Dobânda la depozitele overnight a scăzut la 5,78% **PAGINA 4**

■ TradeVille: BRD Groupe Societe Generale se bazează pe creditarea companiilor mari **PAGINA 9**

■ Ministrul Educației: Diaspora academică, resursă strategică pentru România **PAGINA 10**

■ Bibliotecile României în declin - apel la salvarea unei infrastructuri culturale esențiale **PAGINA 11**

■ China: economie vs. capitalizare de piață - un dezechilibru global **PAGINA 12**

■ Platforma Booking.com, acționată în instanță de peste 10.000 de hoteluri din Europa **PAGINA 12**

GRAM AUR = 473,7182 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,4241 RON

EURO = 5,0742 RON

DOLAR = 4,3864 RON

Populismul pensiilor speciale și fragilitatea statului de drept

Cristian Pirvulescu

Pensia unui magistrat, chiar dacă mare în raport cu media pensiilor din România, nu este un lucru rău din cauza în comparație cu ceea ce câștigă un judecător în Germania sau Franța. (...) Nu cifra este problema, ci lipsa de transparență și lipsa unui cadru echilibrat care să delimiteze clar cine și de ce beneficiază de tratament special.

Declaratia președintelui Consiliului Superior al Magistraturii privind pensia de 11.000 de lei a fost nu doar neinspirată, ci de-a dreptul impudentă. Într-un climat social marcat de frustrare colectivă, de stagnare a pensiilor contributive și de o criză bugetară transformată în armă politică de control social, o astfel de afirmație - lipsită de empatie și dincolo de orice context - a funcționat ca declanșator. Nu pentru o dezbateră, ci pentru un atac populist virulent asupra întregii magistraturii și, prin extensie, asupra ideii însăși de stat de drept. Ceea ce ar fi trebuit să fie o reflecție serioasă despre echitate, proporționalitate și sustenabilitate s-a transformat într-un val de re-sen-

timent colectiv, alimentat de emoție și capitalizat politic în numele unui egalitarism formal care camulează cea mai dură austeritate de la Ceaușescu încoace.

În această atmosferă tulbură, dispare adesea din discuție necesitatea regimului de pensii care reflectă constrângeri instituționale reale și cele care au fost extinse arbitrar, fără justificare funcțională sau constituțională. În locul unei analize bazate pe securi, responsabilități și restricții profesionale, se folosește o logică punitivă și nivelatoare, în care orice diferență este denunțată ca nedreptățe și orice statut specific este suspectat de complicitate cu o ordine înec în habila.

(continuare în pagina 3)

Spitalele groazei

Cătălin Avramescu

Nu ne ne desprinde încă de concepția. Un sondaj recent dezvăluie că 85 la sută dintre românii considerați ca Ceaușescu a fost „un lider bun”. Eu am fost internat și în spitalele Epocii Ceaușescu și pot să raportez, cu mândrie patriotică: că doar am la fel de proastă, asiduoasă medicală precum în prezent, saloanele la fel de murdare, personalul la fel de obraznic.

Acum mai bine de zece ani am participat la o dezbateră despre reforma sistemului de sănătate. Nu este domeniul meu. Mă aflu întâmplător acolo pentru că un prieten, de meserie medic, m-a rugat să îi țin locul, ca moderator. Când mi-a venit rândul, am spus că vorbesc ca simplu beneficiar.

Vorba vine, că nu beneficiam de nimic. Am declarat că nu m-am mai tratat de ani de zile în sistemul public de sănătate și că sper să nici nu mai fie cazul vreodată, având în vedere starea acestui sistem. Am spus că între timp mă tratez cu ceea ce pădurel și că singura șansă a sistemului de sănătate este privatizarea. Reacția „presei ticăloșe” nu s-a lăsat așteptată. „Ce mai freacă, ce mai zbu-

cium...”. Cum de îndrăznește să critice sistemul de sănătate?

De curând, am pățit-o din nou. Eram invitat într-o emisiune unde veni vorba despre situația din spitalele din România. Gândaci, mănecare care face picioare și pleacă singură din farfurie, pacienți care vin cu medicamentele de acasă, asistente care își asmează pacienții. Cunoașteți peisajul. Mi-am exprimat opinia: singurul remediu real este privatizarea. Altfel nu se poate! A sîrî un coșciug. Invitat și el, să spună că Avramescu este „imoral”. Vezi Doamne, îi las pe bieții pacienți să plângă la ușa clinicilor private, prea scumpe pentru ei.

Mda... Sunt câteva probleme aici. Să începem cu logica. Sau cu lipsa ei.

(continuare în pagina 11)

Criza sistemică actuală nu poate fi depășită fără o nouă paradigmă a dezvoltării

Yuen Yuen Ang a avut o revelație după mai bine de două decenii în care a studiat dezvoltarea economică. Profesor de economie politică la Johns Hopkins University și autoare a cărților „How China Escaped the Poverty Trap” (2016) și „China’s Gilded Age” (2020), doamna Ang a scris pe contul său de Twitter că a fost mereu deranjată de modul în care i se cerea să studieze procesul și cauzele dezvoltării economice.

Mereu a simțit că ceva era greșit, cu toate că respecta cadrul de analiză și recomandările prezente atât în literatura de specialitate, cât și la nivelul instituțiilor internaționale al căror obiectiv declarat este dezvoltarea.

Revelația profesorului de la Johns Hopkins a fost că paradigma

actuală a dezvoltării economice este eronată deoarece „îmbarcă logica colonială a asimilării”, reflectată inclusiv prin utilizarea permanentă a unor termeni precum „recuperarea decalajelor” și „convergență”. În opinia sa, „astfel de formulelucite ale colonialismului sunt mai puternice decât forțele coercitive”, deoarece trec neobservate și apar ca norme științifice”.

După ce amintește că secolul al XX-lea a fost o perioadă a dominației occidentale, Yuen Yuen Ang mai subliniază că „ipoteza dominantă în cercurile de dezvoltare a fost că democrațiile capitaliste occidentale exemplifică punctul final al evoluției umane, iar restul lumii trebuie doar să recupereze și să asimileze”.

(continuare în pagina 11)

Un pas înapoi: cum riscă Guvernul să ”îngroape” piața de capital

● Zvonuri, confuzie și o piață de capital neliniștită

Bursa de Valori București, în așteptarea a sentinței. Ilustrație concepută de MAKE

Ingrijorată de zvonurile contradictorii care circulă de spre pachetul al doilea de măsuri fiscale - ce urmează să fie aprobat după rectificarea bugetară din această lună - comunitatea pieței de capital se întreabă ce ar face dacă o parte semnificativă a investitorilor și-ar muta activitatea în străinătate.

Potrivit unor surse politice ale Agerpex, pachetul include măsuri privind taxarea capitalului și transferurile de capital, dar sursele BURSA din administrație ne-au spus la începutul săptămânii trecute că nimic de felul acesta nu a ajuns la Minișterul

Finanțelor.

Unii pun aceste zvonuri pe seama rivalităților politice din alianța de guvernare. Se spune că PSD, condus interimar de Sorin Grindeanu, nu ar vedea cu ochi buni succesul listării la Bursa de Valori București a pachetelor de acțiuni deținute de stat - listări pe care premiiul le-ar susține pentru a aduce venituri suplimentare la buget - și ar încerca să compromită tentativa.

Alfel, comunitatea pieței de capital este cufundată în confuzie - exact ceea ce ne-ar trebui să se petreacă în jurul unei piețe bursiere, unde informațiile privilegiate sunt strict

reglementate, dar aproape imposibil de controlat atunci când devin arme politice.

Impozite mai mari, lichiditate mai mică

Înainte de adoptarea primului pachet de măsuri - care a inclus majorarea impozitului pe dividende de la 10% la 16% începând cu anul viitor - a fost vehiculată și ideea creșterii impozitului pe câștigurile de capital din tranzacții bursiere: de la 1% pentru deținerile mai mari de un an și 3% pentru cele sub un an, la un nivel unitar de 10%.

Deși măsura nu a fost inclusă în pachetul final, acum re apare în presă, pe surse, o propunere a PSD, ce prevede majorarea acestor impozite la 10% sau 16%, în funcție de perioada de dețineră.

Specialiștii consultați de ziarul BURSA avertizează că implementarea unei astfel de măsuri ar descumina tranzacționarea și ar diminua masiv lichiditatea pieței noastre de capital, compromițând practic perspectiva de a deveni piața emergentă în dezvoltat sens al cuvântului.

ANDREI IACOMI
(continuare în pagina 4)